

Ds 2008:11

Sammanfattning

I denna promemoria föreslås att kommuner och landsting ges möjlighet att lämna bidrag till byggande av väg och järnväg som staten ansvarar för även om projektet ligger utanför det egna området, under förutsättning att det finns särskilda skäl.

Förslaget innebär ett undantag från lokaliseringsprincipen i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900).

Genom att undantaget är tillämpligt endast då särskilda skäl föreligger är bestämmelsen förknippad med vissa begränsningar.

Ett lagstadgat undantag från lokaliseringsprincipen helt utan begränsningar skulle kunna ge signaler om att staten anses oförhindrad att begära kommunal medfinansiering. Den föreslagna bestämmelsen ändrar inte den grundläggande ansvarsfördelningen mellan statliga och kommunala aktörer för samhällets infrastruktur.

Det som kan anses utgöra särskilda skäl är att projektet, till vilket bidrag ges, är en del av en infrastruktursatsning som är till regional nytta. Den nya trafiklösningen ska medföra markant förbättrade kommunikationsmöjligheter som t.ex. främjar arbetspendling och skapar större arbetsmarknadsregioner eller löser upp flaskhalsar i trafiknätet och därmed möjliggör ökat bostadsbyggande och andra exploateringar i ett större område.

Ett aktuellt exempel på ett sådant projekt är Citybanan, en pendeltågstunnel via Stockholm city som fördubblar spårkapaciteten genom Stockholm. Kommuner och landsting i

Södermanland, Uppland, Västmanland, Örebro och Östergötland har erbjudit sig att bidra med 2 mdkr till Citybanans finansiering.

5